БР. 273 СОЛУН, СРЕДА 2 МАЈ 1918 ГОД. ГОДИНА II.

БРОЈ 10 ЛЕПТА

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

БРОЈ 10 ЛЕПТА

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

СТАЊЕ У УКРАЈИНИ

КОМЕНТАРИ НЕМАЧКЕ ВЛАДЕ И ШТАМПЕ

Украјинци су намеравали да изврше »Сицилијанско Вече«, изјавио је вицеканцелар Пајер, излажући у пленарној комисији Рајхстага, како је дошло до хапшења министара.

»Комитет за спас Украјине«, чији јединн познати чин је хапшење банкара Доброг, према Пајеру, био је састављен од људи са много страсти, али са мало разума. Међу њима је било неколико министара. Намеравали су, да истерају Немце, и у кући министра војног био је састанак, где се одлучила једна врста» Сицилијанске Вечери,« — да се побију сви немачки официри, а са војницима би онда лако свршили.

Немачки посланик Мум затражио је од председника украјинског министарства да поведе истрагу. Председник је пристао на то, али од тога ништа није било. Претила је, дакле, опасност животу немачких официра. О тога се морало или директно обратити украјинским судовима, а Пајер мисли да тај пут није згодан, или се морало радити на своју руку. Овај се други пут изабрао и у интересу учесника: то јест, за овакве злочине против јавног реда суде немачки војни судови.

Тако је дошло до познатнх хапшења. Неке су личности ухапшене усред Раде и Рада је била окупирана, али то се догодило грешком извршних органа; Ајхорн је то зажалио у писму упућеном председнику Раде, а немачки командант места, који је био зато одговоран, премештен је.

Пуштен је у слободу помоћник министра спољних послова, остали остају и даље у затвору.

Нова влада је изјавила да је сагласна у питању војних судова.

Пајер је дао такође нека саопштења о новом диктатору и новом преокрету. Скоропацки је изабран за атамана од 7000 сељака. Он је у време рата био командант једне коњичке дивизије.

Радина је без сумње, заслуга, што је створила украјинску државу. Али по Пајеру главни разлози зашто је Рада изгубила сваки уплив и престала да постоји, сатоји се у томе што је задржала комунистичке теорије, које нису нашле одзива код сељака. Влада је била немоћна да испуни предузете обавезе. Нова се влада ставља на становиште уговора у Брест Литовску подразумевајући ту и предају цереалија. Један од главних њених задатака је да закључи са централним силама трговински уговор за дуго година. Пајер наговештава и друге уговоре, нарочито онај о одштети за немачку војничку помоћ.

»Форверц«, износећи ствари које Немци раде у Украјини, напада посланика Мума и пита: како овај може да изјави да пристаје да се ухапси украјински министар војни? То је исто, као кад би руски амбасадор у Берлину Јов дао одобрење да се ухапси пруски министар војни. »У сваком случају то што се догађа жалосно је. Направисмо велику политичку штету а хлеба нема.«

КОРЕКЦИЈА УГОВОРА

—:—

Париз. — Поводом примања делегација потиштених аустријских народа од стране председника Клемансоа, »Евенман« је срећан што им Клемансо обећао помоћ Француске. »Али — каже лист — разговори нису довољни, да се постигне покрет широких размера и у исто време да се уништи дунавска монархија. Треба да се потпишу у том смислу уговори и да се даду гарантије.« »Евенман« тражи, да овај нов савез, освећен образовањем пољских, југословенских и чешко-словачких армија у Француској, Италији и Америци, буде упечатан у један уговор јавно публикован, који би био додатак Лондонском Уговору, и завршује да је на Француској, да предузме иницијативу за то.

УКРАЈИНА

Рим. — Јављају из Цириха: Ситуација у Украјини је врло мрачна после непријатних догађаја који су били недавно. Генерал фон Кроненблум и пуковник Фелдер траже, да Украјина осигура средства за транспорт жита и намирница у најмању руку до немачких граница.

НОВА ОФАНЗИВА

—:—

Лондон. — »Дејли Телеграф« пише: Немачки главни стан концентрише трупе у Фландрији око Амијена, у исто време аустријанци концентришу трупе на италијанском фронту и врло је вероватно да ће непријатељ отпочети офанзиву на оба фронта у један мах. Лист додаје, да су аустријске трупе потпуно под командом Немаца; самим тим може се сматрати као сигурно, да и поред протеста Аустријанаца, који су уморни, италијански фронт видеће још велике битке.

ЗА ЈЕДИНСТВО

—:—

Рим. — Дознаје се, да су и социјалистичке групе словенске пришле програму националног уједињења Југословена. Листови из Загреба јављају, да су словачки социјалисти на конференцији у Љубљани 1 маја и социјалисти хрватски на конференцији у Загребу, гласали за уједињење Југословена.

НЕРЕДИ ЗБОГ ГЛАДИ

—:—

Рим. — Пољска агенција штампе саопштава: многи листови Споразума ових дана су објавили главне потезе о неком покољу Јевреја у Кракову. Вест је, како се данас дознаје протурио бечки »Коресподенцбиро,« који има званично обележје. Али сада стижу о томе ове појединости: Вароши у Галицији, нарочито Краков месецима налазе се потпуно без хлеба брашна и осталих намирница. Упркос овог страшног стања војне власти и даље врше реквизиције, и то да би се помогло на неки начин Бечу и војсци, која оперише у Украјини. Отуда мржња против војних и државних реквизитара и против њихових приватних закупника.

Дошло се до тога да је становништво принуђено, да се бори за комадић хлеба да не пусти да му деца од глади помру. Уз овакве претпоставке није никакво чудо, ако су у Кракову и у осталим варошима нереди на дневном реду. И тако се тумаче и последњи у Кракову; толико је истина, да је изгладнела и у очајању маса навалила на магацине закупника у свим квартовима а не само у јеврејским и није поштедила ни војничка слагалишта. При првом судару погинуо је један трговац Јеврејин. Интервенисала је војска са пушкама и митраљезима ји почела да пуца и ту су погинуле две девојчице из једне добре хришћанске породице и више других искључиво хришћана било је рањено. Према томе нереди нису имали верски карактер, како би хтела, да прикаже Аустрија, да прикрије праве узроке нереда.

О КОНГРЕСУ У РИМУ

—:—

Цирик. — Лист аустроугарског министарства спољних послова »Фремденблат«, говорећи о конгресу у Риму, труди се да умањи личну важност чешких, југословенских и пољских представника, који су на конгресу учествовали, али додаје, да су бивши италијански министри, угледни посланици и публицисти, закључили с њима једну лигу против Аустро-Угарске и додаје, да на сваки начин ствар заслужује, да јој се обрати озбиљна пажња.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Лондон. — Дописници са фронта јављају, да јака енглеска и француска артилерија за време овог затишја страшно бомбардују немачку позадину и ометају дислокацију трупа и материјала, бијући дан и ноћ без прекида непријатељеве комуникације у Фландрији и Пикардији до на југ од Соме.

Велике колоне немачких резерви, без солидних заклона, изложене су непрестаној савезничкој ватри, нарочито у Фландрији, где је немачка позадина спојена ретким путевима са бојном линијом, а између путева поља су претворена у велике баруштине, у којима се гази до колена. Принуђена да иду само путевима, које гађа тешка артилерија, немачка одељења, која се враћају у позадину или долазе из позадине, трпе веома тешке губитке. Шта више евакуација рањеника и укопавање мртвих постало је скоро немогуће услед бесног бомбардовања из енглеско - француских топова.

Све ово наравно затеже, али не спречава потпуно непријатеља у припремању за нов напад. Савезничке војске поуздане у своју снагу мирно чекају нову серију напада. Нико не мисли, да је немачка офанзива од 8 марта прешла највећу интензивност. Немачка команда није променила свој план и наставиће свој напад докле буде резерви на расположењу.

ФЕЉТОН

ВИТОМИР Ф. ЈЕЛЕНЕЦ:

ЛИДИА

2

Погледао сам ју, а она је стала преда мном оборене главе...

»Знала сам, да нећете доћи — и знам, зашто нисте дошли!

И ове речи изговорила је оним истим гласом, гласом тако природним и неизвештаченим, да ми је било жао, што нисам испунио своје обећање! Зато сам јој рекао:

»Лидиа, не будите сентиментални, ево данас сам цео дан слободан, само наређујте, ја ћу вас слушати! Данас вам стојим на расположењу«...

Подигла је главу и насмешила се, пружила ми руку и искрено, весело рекла:

»Хвала!«

Одвезли смо се из вароши у једно мало село, где смо пробавили цело после подне, у вече вратили смо се у варош, заједно смо вечерали, слушали неко време музику, а онда сам ју отпратио кући... и остао код ње...

Од оног дана виђао сам ју више пута, а и више пута био сам код ње!

Зашто и како, то још и данас незнам, али дошли су ми моменти, где сам директно осетио потребу да ју видим, да проговорим пар речи с њом... И ако сам радио, чим је дошао тај моменат отрчао сам као у некаквој хипнози до ње, разговарао с њом неколико речи и опет отишао, да продужим посао.

Већ онда сам се више пута питао, па и данас се још питам: зашто? Да ли сам осећао штогод за њу, нисам знао ни сам; дали ми је била симпатична, то не знам, јер о томе нисам могао ни размишљати. Да сам хтео, да је моја, само моја, узео би ју к себи: знам, да би она пристала на то, јер била ми је предана и верна; али нисам себи могао покварити ону прву илузију, оне прве утиске, које је учинила на мене... кад сам нашао у њезином дрхтајућем гласу толико саможаљења, а уједно и ону велику оптужбу, коју може бацити само једна пропала жена човеку у лице.

И ако нисам могао дефинисати своје односе напрам ове жене, ипак сам више пута размишљао, шта хоће и мисли она... Али сазнати нисам могао... покушао сам на све могуће начине... био сам нежан, онда опет до крајности бруталан... а она је примала све те изливе мога темперамента — увек истом преданошћу, увек оним просећим очима, као да мора то бити.

Изостао сам неколико дана, нисам одлазио к њој, — али ни она није дошла к мени... да ме пита зашто... Али ја нисам могао издржати дуго, морам сам до ње. Примила ме је онако, као да сам отишао пре пола сата, па се опет вратио; као да није било ништа!

Једне ноћи седели смо опет као обично у кафани и слушали неке мађарске цигане. — Страствене мелодије пуниле су нам уши, синови пуста и чарда натецали се да својом музиком расположе многобројне госте, који се прикупише у кафани.

Прави живот великоварошке ноћне кафане је струјао око нас, било је ту најелегантнијих каваљера из најотменијих варошких кругова, уметника па и сумњивих типова, који су вребали згоду да искористе свеопште расположење једне веселе ноћи. Било је ту демимондкиња у свили и чипкама, било обичних проститутки из предграђа. Очи су сјале, лица се руменила, ту и тамо чуло се интонирање којекакве песме, али промукли и испијени гласови нису се могли сложити.

Почело је већ свањивати скоро целу ноћ седела је Лидиа поред мене и ћутала. Ја сам говорио и причао све могуће ствари, стављао и правио свакојаке примедбе, али она ми је одговорала кратко и гледала само преда се, као да не види и не чује ништа.

Полагано почела се пред зору празнити кафана, и са виком и промуклом песмом разилазили се гости.

Ја и Лидиа смо још једини остали. Хтео сам ићи и ја, али нисам хтео опоменути њу да идемо; чекао сам да се сама сети.

Она оловна тмурна светлост раног јутра мешала се са сјајем електричних сијалица. Долазило је оно време након такве ноћи, где је човек неспособан за сваки посао и где само чека и гледа да се одмори.

— Свршиће се —

Лондон. — Дописник »Тајмса« у Француској јавља: »Два последња дана није било операција већег обима. Најважнија акција развила се на сектору Гривен, где су Французи заробили 250 војника. Иначе било је мањих измена у пределу Фирштрап и на крајњем северу, где је један мали брежуљак прелазио из руке у руку а сада је у нашим рукама.

Париз. — Војни сарадник »Информасиона« резимира овим речима, ситуацију на француском фронту: »док се и с једне и с друге стране воде припреме за нову велику битку, која изгледа да ће се развијати у пределу између Скарпе и Соме, дотле се изводе појединачне операције, које се у опште завршују у нашу корист. У току последњих сатова наше трупе су одбиле један непријатељски напад на нове положаје, које смо били заузели дан пре, северозападно од Орвиљер Сорел, на сектору Мондидие-Ноајон. С друге стране, ми смо успешним локалним нападом побољшали наше положаје северно од села Кемела, заробили преко 100 људи. Успех у овим локалним операцијама доказује снагу наших трупа и унапред даје основане наде да ће се оне јуначки одупрети новом валу непријатељских армија.

Париз. — (Званично) Француске патроле, које су оперисале северно од шуме Ангар у правцу Курси, и западно од Мезе довеле су заробљеника.

Французи су одбили један непријатељски испад у њихове мале положаје северо западно од Орвиљер Сорела.

Врло жива артиљеријска борба у Шампањи на секору Бит ди Менил и у Вогезима.

Један немачки покушај северно од ..... пропао је под француском ватром.

ИСХРАНА У АУСТРИЈИ

I

За време овога дугог рата, Аустрија је извесно имала да поднесе многе невоље, али никада такве, као ова последња два месеца. Муке становништва постале су готово неподношљиве. Ово је први пут од почетка рата, да Беч, мажена престоница, позна дане истинске беде. До сада, чешке земље су биле страшним реквизицијама натеране да хране свога највећег непријатеља. Стотине вагона са кромпирима, житом и другим намирницама свакодневно су слати из Чешке и Моравске за престоницу. Данас су те земље у толикој мери исцрпљене, да се могло послати за Беч свега 42 вагона кромпира. Исто тако, у Аустрији је фебруара месеца смањен оброк хлеба на половину то јест на 150 грама, а од првог марта оброк у кромпиру сведен од кило и по на 1 кило недељно. Те тешкоће у снабдевању изазвале су оставку министра снабдевања генерала Хофера и укидање министарства снабдевања које је замењено »канцеларијом за намирнице.« На чело тог новог надлештва дошао је дворски саветник Паул, чија је жена, то је позната ствар, једна од Сајдлерових пријатељица. Човек може да буде сигуран да та »реформа« не значи ништа. Најбољи доказ за то јесте тај што од дана постојања те канцеларије у Бечу никако нема меса!

Ево неколиких детаља о снабдевању Беча, из самих аустриских листова.

Један лист пише: »6 марта, око 22 сата, огромна маса света скупила се пред пијацом, да би себи осигурала парче меса. У 5 сати ујутра маса је имала више од 40.000 душа. Кад је, у 7 сати, пијаца отворена, било је на продају само 4000 кила говеђине, 4000 кила свињетине и 10.000 кила усољеног меса. Избили су, разуме се, метежи.«

Други лист пише; »Касапнице се још ујутру затварају, јер месари добију највише по 50 кила меса дневно, које они, наравно, продају по 16 круна. У кобасичарницама савршено ничег нема. Пијаца за живину и робу потпуно је празна. Зелени више нема и замењују је мршавом репом; оно кромпира што се може да купи, најгорег је квалитета.«

Једна бечка социјалисткиња пише: »У суботу сам чекала на ред од 9 сати ујутру до 3 сата после подне. Надала сам се да купим бар парче коњског меса, али узалуд. Друге жене које су чекале још од 4 сата ујутру вратиле су се празних руку као и ја, зато што је било других које чекају још од четвртка у 6 сати у вече. И пошто се продаје то жалосно месо? Кило 8 круна! Дакле, 28 сати чекања за једно такво мршаво парче коњеског меса. Коњи, које су месари плаћали до у ово последње време 400 круна, сада се плаћају 1040 до 1420 круна.«

ИЗ РУСИЈЕ

—:—

Париз. — Руски револуционарац Бурцев, као што смо већ јавили стигао је у Штокхолм после мучног путовања преко Финске.

Интервјуисан он је изјавио, да је Керенски својом слабошћу знатно допринео данашњем стању у Русији. Његова слабост је једини узрок, што је земља дошла у руке бољшевика, као и његова борба против Корнилова, који је права част за Русију.

Бурцев незна, шта је са Корниловом, али каже, да би његова евентуална смрт била несрећа за земљу.

КРИЗА У АУСТРИЈИ

—:—

Цирих. — Из Беча: Цар Карло уважио је оставку министра пољопривреде Силва Таруке и министра без портфеља Хорбазевског.

Сајдлер је разговарао са главним немачким посланицима у циљу да образује већину из немачких националиста, хришћанских социјалиста, Пољака и Украјинаца. У том смислу пољски је клуб држао седницу. Из клуба су иступили социјалисти и стари Пољаци.

МАСАРИК У АМЕРИЦИ

Чикаго. — Шеф чешко-словенског покрета, професор Мисарик стигао је овде из Русије и поздрављен од 250.000 Чехо-Словака.

Дневне Вести

—:—

† ДРАГОЉУБ ПОПОВИЋ

Добили смо вест да је у Србији 10 марта умро Драгољуб Поповић, трговац из Наталинаца, бивши председник општине и окружни посланик. Важио је свуда као честит, исправан и поштен грађанин, а у Радикалној Странци, којој је припадао по својим начелима, заузимао је увек угледно место.

БОМБАРДОВАЊЕ БИТОЉА

За претпрошла 24 сата непријатељ је избацио на варош 16 граната и на периферију 69 граната и две бомбе са аероплана. Погинула је једна жена. Оштећено и порушено 6 кућа.

РАЗМЕЊЕНИ ОФИЦИРИ

У последњој партији размењени су и већ стигли у Француску ови наши интернирани и заробљени официри и чиновници:

Пешад. пуковник Милорад Р. Кузмановић; арт. пуковник Сава П. Трипковић; пеш. мајори: Живота Ј. Бранковић, Андреја В. Лазаревић и Драгољуб Ј. Лазић; арт. мајор Радован Ц. Богићевић; пеш. кап. I кл. Боривоје Ј. Марковић; арт. кап. I кл. Букашин Р. Милосављевић; рез. пеш. кап. I кл.: Јован Т. Димитријевић и Драгољуб О. Новаковић; рез. пеш. кап. II кл.: Милан Ђ. Манојловић, Бранко Ј. Предић, Милорад Ј. Ристић, Миливој М. Тодоровић и Душан Ј. Филиповић; пеш. поручници: Светислав Н. Живановић, Миливоје И. Павловић и Василије Т. Петрашковић; рез. пеш. поручници: Никола К. Андријашевић, Светолик П. Јанковић, Јован М. Панајотовић, Раја Р. Првуловић и Живко Топаловић; пешад. ппоручник Драгиша Д. Љешевић; пеш. ппоручници: Паун М. Миловић, Станко А. Михаиловић, Перица П. Перовић и Драгослав В. Стојадиновић; рез. пеш. ппоручници: Милојко Г. Аџемовић, Константин С. Ивановић, Михаило Ј. Ковачевић, Јанаћко Ђ. Костић, Војислав Љ. Николић, Богољуб М. Сремчевић, Војислав Г. Стојановић и Фридрих Шлајснер; нижи апотекар III кл. Љубиша С. Арсеновић.

ОТВОРЕНИ РАТ

Цирих. — Јављају из Прага немачким листовима, да је Сајдлер наредио, да се поведе истрага против организатора велике демонстрације, која се десила у Прагу 1 маја, а која је била отворена манифестација против Аустрије и за независну Чешко-Словачку државу. Кад је вест о тим Сајдлеровим мерама стигла у Праг произвела је велику узрујаност. Одмах се организовало купљење потписа тражећи од владе да поведе истрагу против свих учесника којих је било преко 100.000.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

23 сата. — Беспрекидно бомбардовање на сектору Гривен. Француске батерије су растерале немачке колоне и комору у пределу Мондидие и на путу Ноајон Гискар. У Шампањи један немачки испад у пределу Бит ди Менил потпуно је пропао под нашом ватром.

СОЛУНСКИ ФРОНТ

Артиљеријски двобој и сукоби патрола на више тачака фронта. Енглески су авиатичари бомбардовали депое и организације у пределу Рупела, Демир Хисара и Сереза.

Додиније. — Врло јака савезничка артиљеријска активност и пешадијска извиђања скоро на целом фронту, нарочито на српском фронту и на Црној, где је више бугарских испада одбијено.

Савезнички су авиатичари бомбардовали депое у Демир Хисару и аеродроме у Ресну. Енглески су авиатичари оборили један немачки аероплан код Ливејова.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Јутрос после жестоке артиљериске припреме непријатељ је напао на фронту од једне миље, од прилике југозападно од Морланкура и на једној тачки успео је да уђе у наше положаје. Иначе на свим другим тачкама одбијен је уз тешке губитке по њега. На месту, где је непријатељ био успео да уђе у наше рововe, аустралијске трупе једним непосредним контранападом одбациле су непријатеља и потпуно успоставиле нашу линију. Заробили смо 50 војника. Наши су губитци врло мали.

Северно од Кемела непријатељ је напао у правцу Клајнфирштрата и био је одбијен од француских трупа.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Непријатељеви покушаји, да понови напад на брдо Корно и у Вал Арса, и да се приближи нашим линијама на Досо Казино и у Вал Калћино и Вал Орних, потпуно су пропали под нашом ватром. Наше и енглеске патроле извршиле су препад у село Педескола и у ровове испред Аве, наневши непријатељу губитке. Интензивнији артиљеријски двобој у пределу Тонале, у Вал Лагарина, на брду Азолоне и северно од Монтело. Оборено је 11 непријатељских аероплана. Енглески су авиатичари бомбардовали ровове код Азиага.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон. — Јављају из Амстердама, да продужење рата изазива у Бугарској велику узнемиреност. Више посланика у Собрању обратили су влади пажњу на расположење народа и нагласили, да Бугарска, као мала држава не може да подноси нове жртве у новцу и људима.

Париз. — Према букурешком уговору, Румунија ће издржавати немачке трупе, које су после њену територију.

Цирих. — Барон Буријан отпутовао је у Берлин, да разговара са кајзером о пољском питању. Зна се да постоје велике разлике у гледишту између Аустрије и Немачке у овом питању.

Цирих. — »Газет де Лозан« публикује услове тајног уговора закљученог у Брест Литовску, по коме су бољшевици у економском, политичком и војничком погледу предали Пољску потпуно у руке Немачкој.

Цирих. — Због концесија Немцима и због пројекта о административној подели Чешке, Сајдлер наилази на јаку опозицију Словена, што ће довести до распуштања парламента.

Цирих. — Много немачких трупа, већим делом које припадају Ландштурму, стигло је у Харков, Одесу и Екатеринослав да држе ред у земљи и да обезбеде експлоатацију свих украјинских извора.

Рим. — Пре неколико дана више одреда југословенских добровољаца, који ће се борити раме уз раме са Савезницима на Пјави и Грапи, положили су заклетву у непосредној близини фронта.

Амстердам. — Избили су озбиљни нереди у Одеси против немачко-украјинске владе. Побуна је била таква, да су Немци били принуђени да распусте јединице, које су они сами образовали у Украјини. Нереди су избили такође у Украјини.

Лондон. — Немачки генерал Демберт у чланцима напада Аустрију, тврдећи да њене трупе не раде ништа на италијанском фронту и тиме непријатељу дају могућности да пребацује дивизије на француски фронт.

Берн. — »Локал Анцајгер« поднео је комитету Рајхстага следећи предлог: »Одлуке, које се односе на политичка и економска питања, моћи ће се донети само одобрењем канцеларовим. Изрази и дух уговора у Брест-Литовску биће дословце поштовани. Војне власти ће одустати од сваког уплитања у унутрашње украјинске ствари.

Хертлинг и фон Пајер протествовали су против овог предлога. Већина чланова комисије такође је против предлога. Ерцбергер је зато повукао.

»Фосише Цајтунг« оптужује Ерцбергера да ради против поверења, које сваки Немац мора да има у војну власт.

Лонон. — Јављају из Штокхолма »Морнинг Посту«: Трговински уговор између Немачке и Шведске продужен је до месеца јуна ове године. Шведска ће примати од Немачке 15000 тона угља месечно.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

1 маја јача ватрена активност у области Сокола и Ветреника.

МАЛИ ОГЛАСИ

Алкохол за горење има на продају радња Ангела Аелион и Комп. у улици Франковој бр. 14. Филијал: Булевар краљица Олга бр. 11. 7—8

Речници Стевовића у књижари М. Ристивојевића. Могу се добити речници Стевовића српско-француски и француско-српски, комад 6.50 драх. — Књижара моли поштоване муштерије са фронта да поруџбину врши преко курира, пошто јој је немогуће преко поште слати. 13-30

Српски Магацин — Душана Стојановића, улица Навахија Лимно бр. 36, — пошавши од хотел »Париза« ка покривеној чаршији, прва улица десно у непосредној близини Бурмали џамије. Има на стоваришту разне сорте гарантирано чистог природног вина у буradима и флашама, које нарочито препоручује српским менажама. Магацин је обилно снабдевен коњаком, ликерима, ракијом и осталом робом. Продаја на велико и на мало. Цене умерене. 3—10

Српско Трг. Друштво. Улица Александра Великог број 7, обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Препоручује нашем свету, да се користи услугама ове новчане установе за све своје послове. Врши на својој благајни размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима.

Одговорни уредник Крста Љ. Милетић.

Штампарија Акуарони.